

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetus, tel. 450-23. Piiskopi 2.

Talitus, tel. 468-24. TALLINN, Toom-Rättili 10.

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.



KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson
Sektsooni nõukogu esimees J. Jaakson
Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus
Põllusektsooni nõukogu esimees dr. E. Terasmäe
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 2

Tallinn, 16. jaanuaril 1940

VI aastakäik

SISU:

Lk.

PÕLLUMAJANDUS	
Toitlusmajanduslikke korraldusi erapooletuis riigis	22
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Lühimuudiseid	25
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	26
Juustuturg	26
Peekoniturg	27
Tapaloomade- ja lihaturg	27
Toornahkadeturg	28
Kanamunaturg	28
Piimaturg	28
Teraviljaturg	28
Linaturg	29
Kartuliturg	29
Aedviljaturg	30
Kalaturg	30
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID	
Motorliikluse areng Lätis	31
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	32
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
NSVL-u tekstiilitööstus	33
Briti-Prantsuse majanduskokkulepe	34
Elatismaksumuse tõus Inglises	34
Sisseveoload tekstiiltoorainete kohta Šveitsis	34
Tulumaksu laekumine 1939. a. Lätis	34
Importkaubanduse korraldamine Lätis	35
Läti eksportkaubanduse korraldamine	35
Põllutööliste küsimuse korraldamine Lätis	35
Leedu väliskaubandus 11 kuul 1939. a.	36
Ehitusmaterjaliga kauplemine Leedus kontrolli alla	36
Leedu ostud NSVL-st	36
Tugev hindade tõus heeringaharul Leedus	36
Leedu riigi tulud ja kulud 1939. a. 9 kuu jooksul	36

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE	
Food Regulations in Neutral Countries	22
INDUSTRY AND TRADE	
Sundry Information	25
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	26
Cheese Market	26
Bacon Market	27
Cattle and Meat Market	27
Rawhide Market	28
Egg Market	28
Milk Market	28
Grain Market	28
Flax Market	29
Potato Market	29
Vegetable Market	30
Fish Market	30
FOREIGN COUNTRIES	
Development of Motor Traffic in Latvia	31
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	32
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
The U.S.S.R. Textile Industry	33
British-French Economic Agreement	34
Cost of Living Rises in Gr. Britain	34
Licenses for Imports of Textiles Raw Materials in Switzerland	34
Latvian Income Tax Receipts in 1939	34
Organisation of the Import Trade in Latvia	35
Latvian Export Trade Regulations	35
Latvian Farm Labour Problems	35
Lithuanian Foreign Trade in the First Eleven Months of 1939	36
Lithuania Regulates Sales of Building Materials	36
Lithuanian Purchases from U.S.S.R.	36
Herring Prices Rise in Lithuania	36
Lithuanian State Income and Expenditures for Nine Months of 1939	36

PÖLLUMAJANDUS

TOITLUSMAJANDUSLIKKE KORRALDUSI ERAPOOLETUIS RIIGES.*)

FOOD REGULATIONS IN NEUTRAL COUNTRIES.

Mereblokaadi mõju erapooletute riikide toitlusmajandusele on tunduvalt suurenenud. Eriti on raskenenud varustusmajanduslike korralduste ja -kavade teostamine. Vastutavail valitsusil on olnud raske oma tahte kohaselt kasutada oma majanduslikke võimalusi, kuna nad pidid võitlema sõdivate riikide poolt tulevate mõjustamiste vastu. Mõitmeid riike on see võitlus viinud oma majanduslike jõudude koondamisele tsentraalse juhtimise alla. Paljud korraldused selles suunas püsivad kogu sõja ajaks. Peagu kõigis riiges andsid end m. a. lõpul tunda riikidevahelise kaubavahetuse häired hindade kõrgenemise tõttu. Oldi sunnitud kõrgendada ka ametlike hindu.

Selle põhjuseks on kõrgenenud prahihinna, suurenev transport-riisiko ja kasvav kaupade nappus.

Šveits. Pärast seda, kui Šveits andis sisseveojuhised ajavahemiku kohta m. a. jaanuarist kuni sept., sarnlevalt eelmise aasta omiga, ilmes, et liidunõukogult aasta algul antud varustuskorraldused ei olnud teostatud. Importörid ei ole ilmselt täitnud kõvendatud tagavarade soetamise kohustust ettekirjutuse ulatuses. Nii oli nisu sissevedu 322 950 tn (e. a. sama aja 319 380 tn vastu), toitevahendite — 360 450 tn (e. a. 374 270 tn vastu), suhkru — 97 800 (e. a. 102 490 tn vastu), toorpuuvilla — 22 930 tn (e. a. 22 290 tn vastu), toorvilla — 7 800 tn (e. a. 5 160 vastu). Need arvud näitavad, et sissevedu ei ole edendanud tagavarade soetamist. Elatus- ja toitetarvete tagavarad olid m. a. väiksemad e. a. omist. Villa ja metallide tagavaradeks sissevedu maakaitse tarviduseks oli rahuldav, kuna villa sissevedu oli soodus ja toorraua ning tooterase sissevedu on tõusnud 64 880 tn-lt 119 990 tn-le, seega peagu kahekordistunud. Süte sissevedu on tublisti suurenenud, tõustes 2,583 milj. tn-lt 2,854 milj. tn-le. Hinnates neid arve näeme väliskaubanduse piiramist ja sellest tulenevat sisseveo takistata-

vust. Šveitsi sisseveo sõltuvus ei ole üleminekuajajärgul nõrgenenud. Püsib kasvav sisseveotarvidus, samuti majandamise ositamise hädavajalikkus. Esmajoones kehtib see toitlusmajanduse kohta. Maa tundlikkus sisseveotakistusile ei ole nõrgenenud.

Sellises olukorras tugevdati liidunõukogu otsusel 17. okt. rahvamajandusosakonda, millele anti voli anda eeskirju elatus- ja toitevahendite tootmise, paigutamise, nõutamise, ositamise, töötlemise ja tarvitamise kohta. Eriti tugevdati rahvamajandusosakonda selleks, et tõsta elatus- ja toitevahendite sissevedu ning nende tootmist sisemaal. Ta võib teha korraldusi teatud osa saagist äraandmiseks ja majandusliku tarvitamise juhtimise läbiviimiseks. Sõjamaajanduslike sündikaatide sisseeadmist jätkatakse; nende ülesandeks on valvata sisse- ja väljaveo üle. Okt. keskpaiku asutati seks elatusvahendite importöride Šveitsi tsentraal — Cibaria.

Samal ajal kõvendati abinõusid väliskaubanduse elustamiseks. Bernis sõlmiti kaubanduslepinguid. Ilmes, et sissevedu Saksast sept. pisut vähenes, kuna aga Šveitsi kogu väliskaubandus on tugevasti vähenenud, ja kaubavahetus Prantsuse ning Ingliseaga peagu soigus. Elavnenud on kaubavahetus Balkani riigega; Jugoslaaviaga sõlmiti leping sigade sisseveoks Šveitsi.

Elatusmaksumus tõusis toitainete hindade tõusu tagajärjel vähehaaval. Võõrisnähtuseks oli, et mõned maaomanikud hindade tõusu oodates ei toonud kartuleid ega loomaliha turule. See andis end tunda loomaturul ja selle tagajärjel tõusid huigimüllihinnad märgatavalt. Puuvilja müümine jae-müüjatele sõltub puuviljaga kauplemise kaartidest. Oder ja mais anti loomasöödaks vabaks.

Holland. Et kaubavahetuse reguleerimist ja -kontrolli, samuti ka vastutavust koondada ühe kätte, asutati üldine Madalmaade sisseveotsentraal ANJC. Tema peaulesannete hulka kuulub ka ülemerekaupade sisemaise tarviduse rahuldamise garanteerimine. Sellise ülesande teosta-

*) Kokkuvõte „Internationale Agrar-Rundschau“ viimaseist numbreist.

mine sõltub muudugi sõdivate riikide suhtumisest ja seisukohavõtust sellele.

Senini väljaveetavaist tooteist on ühikulis. Mõnedes ringkonnis toideti sigu virsikutega; samal ajal tarvitati müülmata-jäänud aedvilja loomatoiduks. Valitsus laskis oma arvestusest ülejäänud tomateist teha 10 milj. konservi. Tuleval kevadel vähendatakse lillsibulate külvipinda seepärast poole võrra ja tõenäoliselt piiratakse samuti teisi aiandusharusid, et selle asemel toota teisi sisemaiseks tarvituseks vajataavaid saadusi. Määrati sundmajandamisele vill, dšuuatriid, seep ja kunstväetised. Et kindlustada söögikartulite kevadtagavara, ostis valitsus kartuleid kokku. Hinnad tõusevad. Tarvitajateühisuste andmeil tõusid tähtsamate elatus- ja maitseainete hinnad ühe nädala jooksul — 16. kuni 21. okt. — ca 10%. Elatustarvete ositamise ratsionaliseerimise läbiviimiseks on valitsus asutanud pealinna tsentraalse ositamisbüroo kõrval neli ositamis-inspektsiooni-organit.

Okt. lõpul peeti taas läbirääkimisi Inglise ja Hollandi vahel erapooletute laevasõidu korraldamiseks. Merekaubanduse takistuste tõttu on vähenenud kaubavahetus Inglisega. Kliiringinstituudi okt. aruande järgi oli sissevedu Saksaast rahuldav. Seejuures tekitab aga raskusi Hollandi kaubandusele koloniaalkaupade taas väljavedu Hollandist.

Maa varustamine jõusöödaga toimub normaalselt. On arvatud, et täieliku ülemere-sisseveo takistatavuse korral tuleb vähendada veiseid 11—12% ja sigu 55%. Väetisainete sissevedu on vähenenud tunduvalt.

Rukkijahu ja -kliisid antakse pagariäridest ning veskitest ainult tšeki järgi. Riigi kätte võetud kaunviljade sisseostuhinnad tõusid eriti palju. Tähtsamate toitevahendite jaemüügi hinnad olid okt. lõpul 12,9% kõrgemad kui juulil lõpul. Nii tõusid: kaerahelbed 10%, juust 59%, kanamunad 33,3%, või 20,6%, margariin 7,2% ja tee 8%. Tänu riiklikule hindade piiramisele on mitmesuguste muude kaupade hinnad muutunud vähe. Majandusminister seletas, et on tulnud aeg korraldada hinnaprobleemi süstemaatiliselt. Hindade arenemist saavat paremini korraldada toorainete sisseveo kontrolli alla võtmisel. Elatusmaksumus ei tarvitsevat rohkem tõusta, kui on just hädavajalik.

Herneste tarvitamine on normitud alates 11. nov.; igale elanikule antakse kuu kohta ½ kg.

Belgia. Uued jaemüügi hinnad, millised järsult tõusid, määrati kindlaiks suhkrule, riisile, kohvile, seebile, jahule, konservidele, lihasaadusile ja tuletikele. Kindlad hinnad pandi kehtima ositamisorganisatsioonide poolt, kokkukõlastatud majandusministeeriumiga. Põhjendamata hindade kõrgendamisi trahvitakse. Samal ajal tegi valitsus ettevalmistusi elatusvahendite ositamise ratsionaliseerimiseks. Normikaardid olid väljandamiseks valmis okt. lõpul.

Põlluviljade kasvatamist hakatakse Belgias korraldama kindla plaani järgi. Mõnedes ringkonnas suurendatakse nisukülvipinda kuni 50% ja rukki külvipinda kuni 40%, et vähendada vilja sissevedu.

Taaskorraldatud rahvuslikule väljaveoametile tehti ülesandeks väliskaubanduse edendamise riigi kindlustusel, et pehmen-dada väljavedu. Kaupade nappus mitte küllaldase juurdeveo tõttu põhjustas hindade tõusu. Hindade indeks tõusis 4 nädala jooksul 15. okt. 6%; tähtsamate elatusartiklite hinnad tõusid 20—30%. Elatusmaksumuse indeks tõusis 15. sept. kuni 15. okt. 103,9—110,1-le, s. o. 6,2 punkti. Et vältida terasemalt hindade üle, pandi ametisse erilised agendid.

Taani. Aug. lõpust kuni sept. lõpuni nõrgenes Taani natsionaalpanka deviiside seisund 13,90 milj. kr-lt 11,50 milj. kr-ni, okt. langes see 4,9 milj. kr-le ja kuu lõpuks olid deviiside reservi asemel valuutavõlad. Põhjus seisneb kulutuste tugevas suurenemises sisseveole, ning samaaegne sisetulekute tagasimineku väljaveost blokaadi tagajärjel ja suuremas ulatuses sõja puhkemisega ettetulnud muudatusis, kuna sisseveetavate kaupade eest tuli maksta puhtas rahas.

Blokaadi mõju erapooletute majandusele avaldus kõikjal erinevalt. Natsionaalpank ja valitsus Taanis olid sunnitud võtma tarvitusele teravaid vastuabinõusid, nimelt maksimise registreerimised, et kindlustada tasakaalu ekspordist sisetulekute ja impordi eest väljaminekute vahel. Valitsus pani kehtima kaugelulatava sisseveokeelu 1,2

miljardit Tkr. väärtuses, mis moodustab kolmveerand kogu Taani sisseveost. Sisseveo-nimekirjas seisab umb. 450 milj. Tkr. väärtuses kaupu, milledest vilja ja toitevahendite kohta kehtivad erilised sisseveotingimused. Hulgimüügiindeks tõusis, olles aug. 111, sept. aga 127. Kaubandusminister andis määruse, mille järgi konjunktuuri-kasude takistamiseks määrati kõrg- ja nominaalhinnad kindlaiks. Iga tootja on kohustatud põhjendama hinnakõrgendamist kehtimapanud korralduse nõudeil. Tähtsamate kaupade sihilikku hinnakõrgendamist otsustab äsjaasutatud hindade kontrollamet. Hindade kujundamise aluseks võetakse standardkaupade noteeringud. Puhaskasu ei tohi ületada tavalist taset, pluss hindade tõstmisest saadav lisakasu, milline erakordise olukorra ja riisiko suurenemise tõttu on lubatud. Ratsionaliseerimispiirkonnas pandi kehtima korraldused põletusmaterjali ja veejõu kohta.

Taani on asutanud Londonis kaubandusameti nn. „Danish Trade Office'i”, milline peab korraldama ja soodustama Taani ja Inglise kaubavahetust, nagu maailmasõja ajal. Sellega tahab Taani vabaneda kontrollist, ning samuti on sellise ameti kaudu parem teostada hindade korraldamist. Loomasaadused, millised Taani saatis Inglise turule, ei olnud hinnalt tootmiskulusid tasuvad inglise naela alusel kindlaksmääratud hindade juures. Teisalt on kivisõe sisseveo prahihinnad tõusnud 400—700% ja kindlustuspreemiad 12—20-kordistunud, kuna kaubahinnad on tõusnud 35—50%. Muude kaupade hinnad on tõusnud samal viisil. Ühe uue seaduse järgi võetakse põllumajanduskahjude kattteks 6% nädala väljaveosummast peekonilt, võilt, piimakonservidelt ja kanamunadelt.

Taani põllumajandusnõukogu teatel ilmes, et võitootmine okt. tunduvalt vähenes. Vähenemine oli 4—5% nädala kohta. Seatapmiste soodustamiseks vähendati tapakulusid. Põllumehed ootavad sigade ärasaatmisega, kuna on näha ette hindade tõusu. 10. nov. paikku tõusid hinnad 174 öörilt 180 öörile kg. Alates 1. nov. peab iga mõlder lisama ruukile juurde 10% taani nisu. Hinna kontrollamet algas oma tegevust. Esimesed kindlad hinnad määrati õlitööstuse toorai-

naile, taime- ja loomadest saadavale õlidele, söötainele ja lõunamaisele puuviljale.

Rootsi. Rootsi valitsus keelas puu ja tselluloosi väljaveo nii kauaks, kuni on selgunud sõjaaegsed veo-hüvitusmäärused. Litsentside järgi lubatud kaupade nimekirju laiendati. Samal ajal otsib valitsus uusi kaubaturge. Peeti läbirääkimisi kaubavahetuse laiendamiseks Eestiga. On arvestatud kauplemise elustumist Rootsi ja Läti vahel ning ekspordi tahetakse suunata Balkanisse.

Saksalt oodatakse sõe sisseveo suurenemist Ülem-Sileesiast. Väikese töötute arvu juures tuntakse tööjõupuudust metsamajanduses ja selle tagajärjel põletusainete nappust. 15 milj. Rkr. riiklik summa on tarvitatud seks, et võimaldada garanti-hindu ja teha ettemakse metsaomanikele töö- ning transpordikulude katmiseks. Riik ostis hinnaga (160 dol. tn) 6000—7000 tn vaalaõli Norrast. Rootsi suhkrutühing võis sept. saata turule 10 000 tn suhkrut üle normaal-koguse. Kavatselt asutada õlipressimistööstus ja laiendada õlikasvude istandikke, et suurendada toorainete tootmist margariini-tööstusile. Jae- ja hulgimüügihindade kindlaksmääramiseks moodustati igas organisatsioonis komisjon, kumbagi kohta eraldi. Need peavad tegutsema kooskõllalitselt riikliku suumaga.

Rahvamajandusministeeriumi juures töötab nov. algusest peale kaiks poolametliku organisatsiooni: „Riiklik elatuskomisjon” ja „Riiklik tööstuskomisjon” juhivad valitsuse ühesandel elatus- ja toitevahenditega varustamist ja kohandab tootmise võimalusi praeguses olukorras.

Valitsuse kehtsed hindade tõusmist takistada ei ole andnud häid tulemusi. Tehti küll katsed normaalseste hindade kindlaksmääramiseks ja valjumat korraldused selleks pidid ka järgnema, nagu seletas rahaminister — kui see sotsiaalsest seisukohast lubatud on. Jaemüügihindade indeks tõusis, näit., 108,4 sept. keskel — 110,1 okt. keskpaiguni. Kala-hinnad tõusid novembris ühe nädala jook-sul kuni 30%, põhjusel, et juurdevedu tunduvalt vähenes. Veini- ja viinahinnad tõusid tollide kõrgendamise tõttu, mille tagajärjel vähenes ka nende tarvitamine.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt:

■ A. Grünvald'i pärijaile, Vao vallas Virumaal asetsevas ning ümberkorraldatud „Triigi“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ A/s-le „Vennad Kimberg“, Tallinnas, Katusepapi 35 asetsevas masinate- ja metallitööstuses laohoonete ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks.

■ E. Kartus ja J. Tuuling'ule, Tallinnas, Madara 20, asetsevas „Home“-nimelises riidevärvimistööstuses elektri transformaatorkioski ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 89 töölisi. Jõuandjaks 12 el.-mootorit 32 HJ. Värvitakse, triikitakse ning hüvestatakse kangaid.

■ M. Koslovsky ja J. Kropmann'ile, Tartus, Lao 45 asetsevas ning ümberkorraldatud savitööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 8 töölisi. Jõuandjaks 2 el.-mootorit 5,5 HJ. Valmistatakse glasuuritud ja glasuurimata savikaupa.

■ V. Pällo'le tema Narvas, Viru 2 asetsevas ning ümberkorraldatud puutööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 8 töölisi. Jõuandjaks 2 el.-mootorit 8 HJ. Valmistatakse mööblit ning kaupluste seadiseid.

■ A/s-le „Eesti Metsatööstus“, tema Voltvetis, Pärnumaal asetseva „Punapargi“ saeveski ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 12 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil 65 HJ. Saetakse metsa ehitusmaterjaliks.

■ H. Uusberg'ile Vaoküla vallas, Valgemaal, asetseva „Nahksepa“ saeveski korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 20 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil 50 HJ. Saetakse metsa ehitusmaterjaliks.

■ K. Kulbusch'ile, tema Pärnus, Latsareti 113-A ehitatud ja sisseseatud mööblitööstushoonetes töötamiseks. Ettevõttes töötab 12 töölisi. Jõuandjaks el-

mootor 3 HJ. Valmistatakse seadiseid ja mööbleid ning lihvitakse peegleid.

■ A. Koplile, Vändras, Pärnumaal, asetseva mehaanikatöökoja ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks petrooleumimootor 3 HJ ja el.-mootor 1,25 HJ. Valmistatakse kaevupumpi, põllutöömasinate ja riistade ning jalgrattaosi ja parandatakse neid.

■ Tööstuse ja Kaubanduse A/s-le Joh. Kahu & Ko, tema Lohe külas, Kuressaare vallas, Saaremaal, asetseva savitööstuse ehitamiseks, korraldamiseks, ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 15 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil 15 HJ. Valmistatakse telliskive.

■ P. Liivale, Muhu vallas, Virumaal, asetseva „Vasta“ siirupi- ja tärklisetööstuse ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 6 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Valmistatakse tärklisi ja siirupit.

■ J. Ballak'ile, Tallinnas, Heeringa 12 asetseva kudumistööstuse korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 8 töölisi. Jõuandjaks 2 el.-mootorit 3 HJ. Valmistatakse rannamantli- ja mööblimiet.

■ H. Eharannale, Tallinnas, Maaatri 36, asetsevas ning ümberkorraldatud vonstöööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 6 töölisi. Jõuandjaks 2 el.-mootorit koguvõimsusega 5 HJ. Valmistatakse suitsu-, tee-, maksa- ja teisi vorste ning suitsutatasku ja keedetakse sinke.

■ A/s. Šokolaadi- ja kompvekitööstusele „Käve“, tema Tallinnas, Tööstuse 47 asetsevas šokolaadi-, kompveki- ja biskviiditööstuses põlevkivikuuri, veejahutaja ja hooned 2 p. sooja õhu väljatõmbetorude ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks.

■ „Kopli Kinnisvarad“, temale kuuluval maa-alal, Tallinnas, Kopli 81, kinn. 2844, Kopli sadama nr. 2 piirkonnas, kagupoolset kaid betoonstaaplite juures asuva 2 õlipaagi ümber paekest (kaitsemüüri) ehitamiseks.

■ Kiiti Kartuliühingule, tema Kiiti vallas, Virumaal asetsevas ning ümberkorral-

datud „Küiti“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ Vao-Kilti Kartuliühisusele, Vao vallas, Virumaal, asetsevas ning ümberkorraldatud „Vao“ tärkliis- ja piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Toodetakse tärkliist ning piiritust ja selle kõrvalsaadusi.

■ Haiba Kartuliühisusele, Kernu vallas Harjumaal asetseva „Haiba“ piiritustööstuse ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ U/i-le Krootuse mõisa piiritusetehas J. Kurrikoff & Ko, Krootuse mõisas, Kõllestes vallas, Võrumaal, asetsevas ning ümberkorraldatud „Krootuse“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 10 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

● K. Kadakale, Rahula asunduses, Virumaal, asetsevas ning ümberkorraldatud „Rahkla“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ Saue valla Põllumeeste Kogu Kartulikasvatajate Ühisusele, Sausti asunduses,

Kurna vallas, Harjumaal, asetsevas ning ümberkorraldatud „Suure-Sausti“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 20 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ Põllutööstusministeeriumi Riigimõisade Valitsusele, tema Sõmerpalu mõisas, Võrumaal, asetseva piiritustööstuse ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 6 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 8 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ Paunküla Kartulikasvatajate Ühisusele, Ravillas, Harjumaal, nende Paunküla asunduses, Harjumaal, asetsevas ning ümberkorraldatud „Paunküla“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 5 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

■ H. Kurberg'ile, Moe asunduses Järva-maal, asetseva „Moe“ piiritus- ja piirituspuhastustööstuse korraldamiseks ja sisseadmiseks. Ettevõttes töötab 10 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 24 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi ja toimetatakse piiritusepuhastamist.

■ Voore Kartuliühisusele, Viru-Jakobis, Virumaal, asetsevas ning ümberkorraldatud „Voore“ piiritustööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab 4 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 12 HJ. Toodetakse piiritust ning selle kõrvalsaadusi.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VOITURG. — BUTTER MARKET.

Võiturul püsis m. n. kindel tendents. Meie võihind jäi välisturgudel e. n. tasemele, kuid üksikute turgude osatähtsuse muutus võimeldas noteerida võihinnaiks 209 s. kg, s. o. 1 s. kg kohta kõrgemalt kui e. n. Tendents kindel.

Siseturul maksus või m. n. jaemüügil s. kg:

Tallinnas	lauavõi	215—221,	kõõgivõi	200—215
Tartus	„	215—221,	„	195—200
Viljandis	„	220,	„	200
Valgas	„	...	„	190—210
Pärnus	„	215—220,	„	200—210
Rakveres	„	215—220,	„	200—210
Narvas	„	215—221,	„	200

JUUSTUTURG. — CHEESE MARKET.

Juustuturul vallitseb endiselt kindel seisund ja hinnad püsivad. Tallinnas noteeriti juustuhindade noteerimiskomisjoni koosole-

kul 15. I eksportjuustule, mis on vanem kui 120 päeva, järgmised hinnad:

Sveitsi juust hinnati:

	Juusturatta raskus	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	180 s. kg.	120 s. kg.
12 B "	127 " "	117 " "
11 A "	118 " "	108 " "
11 B "	115 " "	105 " "
10 ABC palli	100 " "	100 " "

Siseturu-juustuhinnaks noteeriti šveitsi juust 110—125 s. kg, hollandi juust 110—120 s. kg, beiksteini juust 110—120 s. kg ja tiisiti juust 110—115 s. kg.

Konservjuust noteeriti rasvasisalduse järgi: juust, mille kuivaines on vähemalt

35% rasva 100—110 s. kg, vähemalt 45% rasva — 130—160 s. kg ja vähemalt 50% rasvasisaldusega — 170 s. kg.

Ühes riikliku juurde maksuga saavad juustutööstused eksporditava šveitsi juustu eest praeguse võihinna taseme juures järgmist hinda:

	Juusturatta raskus	
	80 kg. ja üle	alla 80 kg.
12 A palli	185 s. kg.	175 s. kg.
12 B "	172 " "	162 " "
11 A "	163 " "	153 " "
11 B "	140 " "	130 " "

Turutendents kindel.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekon- ja elussigade turuseisundis ei olnud olulist muutust. Hinnad püsivad juba neljas nädal samal tasemel. Sigade kokkutulek tapamajadesse on peagu võrdne m. a. sama ajaga.

Elussigade hindadeks noteeriti: kuni 120 kg rasked 72 s. eluskaalu-kg, 121—160 kg rasked 80 s. eluskaalu-kg ja üle 161 kg rasked 72 s. eluskaalu-kg.

Sead eluskaaluga 90—110 kg sõltuvalt

transpordivõimakusist võivad minna ekspordiks kas elussigadena või tapetult.

15. I—21. I maksavad Lihaekspordi ühis-tapamajad põllumeestele peekon sigade eest järgmisi hindu s. kg:

Tapakaal	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60—72 kg.	104	99	93	Sise-
55,5—59 "	99	95	89	turu-
72,5—75 "	99	95	89	hinnad
75,5—80 "	95	91	83	

TAPALOOMADE- JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

M. n. kaldus elavam nõudmine tapavei-seile, mistõttu ka viimaste hind nädala keskmiselt paranes 2—5 s. kg-lt. Elava-mat nõudmist veiselihale põhjustasid kõr-ged sea- ja vasikalihahinnad. Nädala lõpu poole ilmude soojenedes ja heade teolude tõttu suurenes ka sea- ja vasikalihha pakku-mine ning hind langes sealihal kuni 3 s. ja vasikalihhal kuni 5 s. kg-lt. Lammaste pakkimine on viimaseil nädalail väga väi-ke, mistõttu ka viimaste hinnas esines suu-rem tõus, kuni 15 s. kg-lt.

Nii maksus nädala keskmiselt suur-müügil:

Suured pullid, rammusad 53—56 s. ja keskmised 50—52 s. kg.

Väiksemad pullid, rammusad 50—53 s., keskmised 48—50 s. ja lahjad 46—48 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid suuremad pullid 32—35 s. ja väiksemad pullid 27—30—32 s. kg.

Lehmad ja härjad: nuumatud 58—

63 s., rammusad 47—55 s., keskmised 40—45 s., lahjad 32—37 s. ja praak 28—32 s kg; eluskaalu järgi alates lahjadest kuni 21—27—34—38 s. kg.

Mullikad: nuumatud 58—63 s., ram-musad 50—53 s., keskmised 48—50 s. ja lahjad 37—46 s. kg; eluskaaluga 25—30—32—38 s. kg.

Vasikad, tapetult ühes nahaga: nuu-matud 75—80 s., rammusad 60—66 s., kesk-mised 56—60 s. ja lahjad 50—55 s. kg; eluskaalu järgi 37—43—48—59 s. kg.

Lambad tapetult ilma nahata: ram-musad 72—80 s., keskmised 63—70 s. ja lahjad 57—60 s. kg.

Eksportlambaliha-hinnaks notee-riti 12. I 120 s. kg; eluskaaluhinnaks fran-ko saatejaam 52 s. kg.

Sead tapetult ühes peade-jalgadega: noored peekonkaalulised ja rasvasead üht-laselt 97—102 s., lihasead 87—97 s. ja va-nad suured poeginud emised 83—87 s. kg.

TOORNAHKADETURG. — RAWHIDE MARKET.

Import- ja eksportolude raskuste tõttu töötlevad meie nahatööstused peamiselt kodumaiste loomade nahku. Kuna nõudmine nahakaupade järele püsib võrdlemisi hea, muutub selle tagajärjel ka toornahkade turuseisund kindlamaks. Hinnad näitavad pidevat tõusu. Hinnas tõusid viimasel noteeringul veise-, vasika- ja hobusenahad, kuna lambanahkade hind jäi püsima. Börsikomitee juures 12. jaan. s. a. noteeriti toornahkade hindadeks 15. I—21. I franko vastuvõtupunkt.

Veisenahad, värsked I sort 90 s., II sort 80 s. ja III sort praaknahad 65 s. kg, soolatud nahad I sort 110 s., II sort 96 s. ja III sort praaknahad 82 s. kg.

Vasikanahad, kuivad I sort, kerged, värskelt kuni 3,5 kg kr. 4.80 tk, II sort värskelt raskemad kui 3,5 kg ühe kg hind kr. 1.55 ja III sort praaknahad kr. 3.00 tk.

Lambanahad, I sort OJ kr. 4.10 tk, II sort J kr. 3.50 tk, III sort L kr. 2.75 tk, IV sort K kr. 2.25 tk ja V sort praaknahad kr. 0.80 tk.

Hobusenahad, I sort soolatud 17 kg ja üle ning värskelt 20 kg rasked ja üle kr. 11.— tk, II sort soolatud alla 17 kg ning värskelt alla 20 kg rasked kr. 7.50 tk ja III sort praaknahad kr. 4.00 tk.

Tendents kõigil nahaliikidel kindel.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Väliturul jätkus m. n. kanamunahindade nõrgenemine. Riiklikult kindlustatud hinna tõttu noteeriti meie eksportmunade hinnaks endine hind, s. o. 130 s. kg franko kogumispunkt. Siseturumunade hinnaks noteeriti 125 s. kg ja väikeste kanamunade hinnaks 95 s. kg franko kogumispunkt. Tendents välisurgudel langev.

Siseturul maksusid kanamunad jaemüügil s. paar.

Tallinnas	13—18	Pärnus	17—18
Tartus	15—18	Rakveres	17—19
Viljandis	15—19	Narvas	20
Valgas	16—10		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsivad. Piimahindade noteerimiskomisjon Börsikomitee juures noteeris 15. skp. Tallinna kohta lahtisele piimale järgmised hinnad: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 14 s. l. ja müügil piimatööstustele 13 senti liiter, II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 12 s. l. ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. Piima järele nõudmine hea.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes m. n. senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinnas	18—20	—	15—17	14—15
Tartus	17—18	14—15	—	13—14
Narvas	16	—	—	13
Pärnus	18	14	—	13
Viljandis	15	—	—	11—12
Rakveres	17	—	—	13
Valgas	16	—	—	12
Võrus	—	—	—	11—12

Võrreldes eelmise nädala hindadega püsivad linnades piimahinnad endisel tasemel. Vaid Võrus on hind veidi alanenud.

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Arvestades vanu tagavaru ja 1939. a. saaki on nisutagavarad maailmas küllaldaselt ega ole karta tootteravilja puudust. Suured tagavarad mõjustavad hindu ega lase Euroopa sõja mõju hindade tõusuks pääseda liigselt mõjule. 1940. a. algas maailmateraviljaturul hindade langus ja m. n. kestis hindade langus edasi, eriti nädala teisel poolel.

Teraviljahinnad näitasid langust kõigi toitviljade ja maisi juures.

Rukki hinnaks noteeriti m. n. keskmiselt Chicagos 70,75 c. buš. e. n. 74,68 c. vastu, seega langus 5,3%, Winnipegis langes rukkinoteering e. n. 78,95 c. buš. 77,18 c., s. o. 2,2%.

Nisu nädala keskmine noteering Chicagos langes e. n. 105,25 c. buš. 99,08 c., s. o.

5,9%, ja Winnipegis 88,45 c. buš. 86,30 c., s. o. 2,4%.

Nagu toodust nähtub oli m. n. hindade langus suurem Chicagos, kuna Winnipegis oli see väiksem. Chicagos kirjunesid hinnad tildiselt kõrgemaiks Winnipegi omist, kuid pärast m. n. hinnalangust olid nad teineteisele enam lähenenud.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Tegevus Inglise linaturgudel on viimaseil nädalail olnud kaunis vaikne, sest lina on turul vähe ja hindades valitseb täielik selgusetus, kuna kindlaksmääratud hinnad ei klapi tegelikega.

Kuna paari kuu pärast algab Lääne-Euroopas linakülv, tegeldakse juba praegu linakülvi- ja linaseemne-küsimustega. Kõigis linakasvatustes kavatakse linakasvupinna tõstmist ja ollakse mures selleks tarviliku seemne saamise pärast.

Pärastpühased linaaadad ei ole meil küll eriti linarohked, kuid nõudmine lina järele on hea ja hind on hoidnud tõusutendentsi.

10. I peetud Laura laadale toodi ligi 4 vagnit lina ja müüdi keskmiselt kr. 1,80 kg R-sordi alusel.

Maisihinnaks noteeriti m. n. Chicagos 57,80 c. buš. e. n. 59,38 c. vastu, seega 2,7% langust.

Sisemaal oli m. n. teraviljaturg vaikne, kuna ebasoodsad ilmastikuolud takistasid liiklemist. Sisemaa-linnade turud olid m. n. rahvakehvad ja eriti võib seda rõhutada nädala alguse kohta.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul Tallinna Börsil 12. I k. a. noteeriti linakokkuostuhinnad riiklike standardsortide alusel franko kokkuostja ladu s. kg-lt:

	Võru- ja Põlva	Muul Eestis
R	180	175
HD	171	166
D	162	157
OD	153	148
LOD	144	139
H	135	130

Takk I sort		119
Takk II sort		109
Takk III sort		99
Ehitustakk		15—20

Tendents kindel.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

M. a. ilmastik oli suuremas osas Euroopa riiges võrdlemisi soodus kartulikasvaks, eriti sügisepoolsed ilmad, millised kõigiti soodustasid kartulikasvu ja koristamist. Suuremas osas riiges jäid 1939. a. kartulisaagid enam-vähem viimaste aastate tasemele.

Hollandis kui suuremas kartulite väljaveoriigis hinnatakse 1939. a. saaki ca 10% madalamaks 1938. a. omast, kuid kartulimihus on küllalt hea. Saksas oli m. a. sama suur saak nagu 1938. a., kuid viimase 5 a. keskmisest ca 10% suurem. Prantsuses, Itaalias, Šveitsis jäid kartulisaagid veidi väiksemaks 1938. a. saagist. Seevastu näitasid kartulisaagid tõusu Inglise, Ungaris, Rumeenias. Skandinaavia riigest Rootsis ja Norras olid kartulisaagid veidi paremad 1938. a. saagist. Soomes arvestatakse kartulisaagi tõusu ca 20%. Lätis kannatasid kartulisaagid samuti põua all nagu meilgi. Saaki arvestatakse ca 10% väiksemaks e. a-st. Seevastu Leedus oli kartulisaak hea.

Arvestades praegusi raskusi riikidevahelises kaubanduses on ka kartulikaubandus selle ajal tunduvalt kannatanud. Kartulite sisseveoriigid piitavad tulla läbi omade tagavaradega, samuti on mitmes riigis (Inglises, Saksas, Prantsuses jt.) määratud kindlaks kartulite siseturu hinnad, millest juures ei ole võimalik kartulite sissevedu kaugemaist riigest.

M. a. sügisene (sept. okt.) kartulite väljavedu Hollandist ulatus kõigest 43 000 tn 73 000 tn vastu 1938. a. samal ajal. Üldväljaveost seemnekartulite eksport oli ca 21 000 tn 48 000 tn vastu m. a. Sügisel väljaveol langesid ära Inglise, Prantsuse, Egiptuse, Palestiina j. t. turud. Seevastu tuli uue turuna söögi- ja seemnekartulile juurde Šveits, kuhu saadeti 5 600 tn kartuleid, sellest 3 500 tn seemnena. L.-Ameerika riigesse saadeti ligi 10 000 tn, sellest 3 000 tn seemnematerjali. Ülejäänud seemnekartulite osa saadeti Belgia-Luuksemburki ja Saksas.

Viimaseil aastail on hakanud ka Taani vedama rohkesti kartuleid välja. Kui teisis riiges 1939. a. kartulite väljavedu vähenes, näitas see Taanis suurenemist, tõustes 33 000 tn-le 20 000 tn vastu 1938. a. Väljaveo suurenemine toimus aasta II poolel, mil veeti välja ca 28 000 tn kartuleid. Taani kartuleid saadeti rohkesti L.-Ameerikasse, Šveitsi jm.

Kartulite hinnad detš. Inglises Londoni turul olid järgmised: parema mihusega, king edward maksus 6 š—6 š 6 d cwt. Majas-teedist maksti samal ajal 4 š 6 d—5 š 3 d cwt.

Prantsuses määrati detš. valitsuse poolt kindlakäiks järgmised hinnad: valged sordid 42 fr. kv ja kollased sordid (bintje, jorgi hertsog jt.) — 50 fr. kv. Hollandis detš.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Tallinna turg on külmade ilmade tõttu surutud üsna kokku ja aedsaadustega kauplemine on raskendatud. Mitiigil on endiste hindadega köögiviljadest kaalikaid, peete ja porgandeid ning sibulaid, kuna peakapsaste hind on tõusnud. Aastavahetusel ei muutu-nud ka õunte hind. Tublisti on tõusnud jõhvikate hind ja nende pakkumine on jäänud väiksemaks.

Ajatatud, värske köögivili on mitiigilt lõpenud ja uut toodangut veel ei ole. Samuti ei ole enam mitiigil tomateid, kuna uus va-rane saak ei ole veel jõudnud turule.

Aedsaaduste hinnad noteeriti 12. I järg-misel:

Õunad, talisordised, pakkimiskuludeta,

noteeriti veilingites söögikartul 2,30—2,50 fl. kv.

Belgias maksusid söögikartulid jaan. 45—48 Bfr. kv.

Stokholmi kartulinoteeringud on tänavu-sel mitiigihooajal kõrgemad m. a-st. Nov. keskmine noteering 1939. a. oli 9,00 Rkr, 1938. a. — 7,35 Rkr, ning detš. lõpuks tõu-sid parema mihusega kartulihinnad Stokhol-mis 10,00 Rkr kv.

K. a. algul on kartulikaubandus euroopa riiges väga tagasihoidlik osalt raskete veo-olude tõttu ja osalt takistavad kartulite vedu ka külmad ilmad.

Meie siseturul seisab kartulite vedu pea-gu täielikult. M. n. lõpul mõned päevad olid siiski korralikud kartulikaubanduseks.

franko kokkuostupunkt I valik 32 s. kg, II valik 27 s. kg. Tendents püsiv.

Sibulad, eksportkõlblikud, pakkimisku-ludeta, franko kokkuostupunkt 18 s. kg. Ten-dents kindel.

Jõhvikad, eksportkõlblikud, pakkimis-kuludeta, franko kokkuostupunkt, 30 s. kg. Tendents kindel.

Konservkurgid, eksportkõlblikud, franko ladu Tallinn ca 5-kg neto plekktoosi-des kr. 2,60. Tendents elavam.

Tallinna turul maksusid 15. I:

	s. kg.		s. kg.
Õunad	25—65	Peet	15—20
Jõhvikad	35—40	Porgand	15—20
Sibulad, vene	25—30	Hapukapsas	25—25
Peakapsas	20—25		s. tk.
Kaalikas	15—18	Kurgid, hapend.	2—8

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. algul valitses kalakaubanduses nõrk tegevus, sest küllega oli kalasaak kehv, kuid nädala viimasel poolel soojen-nud ilmadega paranes saak, nii et sise-turg varustus rahuldavalt värske kalaga ja veeti ka välja mõnesid koguseid ahvenat, koha, haugi ja latikat.

Sisevete-toodangus moodustas suurema koguse ahven, milline läks mitiigile suure-maie mitiigikeskusisse ja koormatega mõõ-da maad laiali. Rannikul maksti valitud I sorti ahvenast 30—31 s. kg, valimata

(väiksemad) 10—15 s. kg. Rahuldava mi-husega sisevete I valiku koha hind oli ran-nikul 90—100 s. kg.

Pärnu lahe toodangust tuli mõnesid ko-guseid peamiselt II valiku koha, millest maksti rannikul 55—75 s. kg. Toodangus esines ka veel eksportahvenat rannahinnaga 35 s. kg ja haugi 40—45 s. kg. Vimmast, millist turustati siseturul, maksti rannikul 25—27 s. kg.

Kuigi nõudmine kauba järele oli elav, jäi osa värsket kala siiski realiseerimata.

Räimekaubandus. Pärast kahe-
dalast vaheaega ilmus m. n. lõpul müügil
Kolga lahe noodaräime, sest lahesoppides
tekinud jää oli võimalus kallastada noo-
daga.

Räimehind Tallinna turul oli 50 s. kg,
kuid väikese nõudmise tõttu langes hind
40 s-le; laupäeval turu lõpul pakuti juba
35 s-ga. Tartu, Narva ja teistel turgudel
räimi müügil ei olnudki

Vaatamata ebasoodsatele kalastusoludele
andis Tallinna ja Kolga lahe kalastus siiski
rahuldaval kogusel turska, millest suurem
osa läks välismaale. Tallinna turul müüdi
turski 22—25 s. kg. ja lõigatult fileena 50—
60 s. kg.

Tähtsamate kalaliikide	turuhinnad s/kg:		
	Tallinnas, 18. I 1940	Tartus, 18. I 1940	Narvas, 12. I 1940
Koha, I valik, värskel	120—140	120—130	130—140
Koha, II valik, "	90—100	—	—
Siig, "	60—120	120	—
Haug, "	90—100	70—75	40—50
Latikas, "	45—60	30—60	—
Ahven, "	25—60	15—45	—
Särg, "	—	15—25	—
Linask, "	—	60	—
Rääbis, "	55—60	55—60	55
Luts, "	30—45	40	35—40
Räim, "	35—40	—	—
Kilu, "	80	—	—
Tursk, "	22—25	—	—
Tursafilee, "	50—60	—	—

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

MOTORLIIKLUSE ARENG LÄTIS.

DEVELOPMENT OF MOTOR TRAFFIC IN LATVIA.

Mootorliikluse arengus Lätis võib konsta-
teerida viimase 20 aasta jooksul suurt tõusu.
Iga-aastane statistika annab sellest kujuka
pildi.

buste arvuga, mida osutab kujukalt järgnev
autode ja hobuste arvu võrdlus:

Mootorsõidukite arv Lätis (1. jaanuariks).

Number of Motor Vehicles in Latvia.

	Autod Automobiles	Veoad Lorries	Omnibused Motorbuses	Tsiklid Motor-cycles
1939	3999	2946	842	3357
1938	2829	2685	315	2620
1937	2512	1963	267	2193
1936	2231	1668	259	1911
1935	2058	1573	245	1799
1930	2140	1486	344	1719
1925	758	354	144	303
1923	277	116	29	168

Hobuste ja autode arv Lätis.

Number of Horses and Automobiles in Latvia.

	Hobused — Horses	Autod — Automobiles
1938	400 100	5 829
1937	391 900	4 742
1936	388 800	4 158
1935	384 400	3 876
1934	375 200	3 376
1930	359 000	3 970
1925	351 900	1 256
1923	341 200	422

Mootorsõidukite arvu arenemist on nime-
tatud aja vältel pidurdanud ainult majandus-
kriisi- ja depressioonaaastad, millised kestsid
1931—35. a. Pärast seda algas tõhus tõus
mootorsõidukite arvulises arengus. Autode
arv on viimase 5 aasta jooksul tõusnud 65%,
veoadude ja tsiklite oma aga veelgi suure-
mal määral — ca 85%. Vähem on kasva-
nud autobuste arv — ainult 40% viimase 5
aasta jooksul.

Ameerikas ja Lääne-Euroopas, kus mootor-
liiklus on kõrgel arenemisastmel, võib see-
vastu konstateerida väga suurt hobuste arvu
langust. Ses suhtes võib aga Lätis märgata
üheaegselt autode kui ka hobuste arvu jär-
jekindlat kasvu. Viimase asjaolu tõttu kas-
vatatakse Lätis palju kaera ning võrdlemisi
väike osa kartulisagaist läheb välismaisele
bensiinile juurdesegamiseks.

Mootorliikluse ja motoriseerumise areng
Lätis on aga alles algastmel võrreldes ho-

Mootorsõidukite ning elanike arvu võrd-
lus Lätis osutab aga siiski veel küllalt nõrka
mootortranspordi arengut. 6. I 39 oli Lätis
ainult 6687 autot 2-miljonilise rahvaarvu koh-
ta. Seega tuleb iga 297 elaniku kohta üks
auto, mis on kaugelt väiksem kui, näit. Skan-

dinaavia riiges, kõnelemata P.-Am. Ühendriigest, kus iga 4½ elaniku kohta tuleb üks auto. Seega tuleb Lätil teha veel suuri jõupingutusi, et jõuda järele P.-Am. Ühendriige või Lääne-Euroopa mootorliikluse tasemele.

Läti maanteede talitus korraldab igal aastal liiklusloenduse. Viimane liiklusloendus toimus 1937. a. suvel ja sügisel ning kestis 48 tundi. Loendati kõigil peateeharudel kokku 72% Läti liiklusteede üldpikkusest. Loendus annab kujuka pildi liiklusest läti maanteil, ühtlasi kogu mootorliiklusest. Tulenusena arvutati tonnide arv, mis liikleb 1-km-sel sektoril 24 tunni jooksul. Keskmise tonnide arv, milline läbibastab 1 km maanteed keskmiselt kogu Läti kohta, moodustab 245,5 tn 24 tunni jooksul, sellest kuulub mootorsõidukeile 108,0 tn ehk 44% kogu maanteedliiklusest. Seega moodustab hobuste arv suurema osa Läti maanteede-liiklusest.

Mootorliiklus Lätis on arenenud kõige enam linnades, eriti Riias. Mootorliiklus maal hakkas Lätis arenema alles viimaste aastate jooksul, pealegi ei ole see ühtlane kogu maal. Kõrgemat mootorliikluse arengut võib konstateerida suurema rahvatihedusega maakeskustis, eriti Riia, maakonnas, kus mootorliiklus evib 78% võrreldes muude liiklusvahenditega. Järgneb Cesis'e maakond 67%-ga. Mootorliikluse elavnemine Riia-Jelgava maanteel tõusis 1925—35. a. 37%-lt 77%-le ning ulatus 85%-le 1937. a. Veel kiiremat tõusu mootorliikluses tuleb märkida Läti pealliklusteel — Vidzeme maanteel. Sigulda ja Ligatne vahelisel maanteeosal tõusis mootorliiklus 1925. a. 20%-lt 90%-le 1937. aastal. Maaosades, kus aga domineerib veel hobuliiklus, on mootorliiklus õige piiratud. Näiteks moodustab viimane 4 Lätgale maakonnas ainult 17% üldliiklusest. Kuid ka seal on viimasel ajal märgata mootorliikluse elavnemist.

Säärane segaliiklus tekitab suuri raskusi maanteede talitusele teede korrashoiul ja kontrollimisel. Kuid tuleb ühtlasi märkida, et liiklusloendused märksa kergendavad maanteede korrashoiuasutiste töökoormist. Sellest ilmneb, millised teed nõuavad parandamist ning millise määrani tuleb neid parandada. Mootorliikluse intensiivsusest sõltub, millal või kus tuleb võtta ette liikluse reguleerimist.

Säärane segaliiklus tekitab suuri raskusi maanteede talitusele teede korrashoiul ja kontrollimisel. Kuid tuleb ühtlasi märkida, et liiklusloendused märksa kergendavad maanteede korrashoiuasutiste töökoormist. Sellest ilmneb, millised teed nõuavad parandamist ning millise määrani tuleb neid parandada. Mootorliikluse intensiivsusest sõltub, millal või kus tuleb võtta ette liikluse reguleerimist.

INFORMATSIONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

31. detsembril 1939. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	40 923 123,01	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	1 276 032,89
välisraha	4 210 344,82	3. Eritagavarakapital	4 122 865,94
2. Vahetusraha — Subsidiary Cotin.	1 061 504,41	4. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
3. Saevekslid: — Homs Bills:		a) pangatähed liikvel	64 444 505,—
kanbavekslid	22 980 848,83	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2 448 297,46	valitsuse	15 335 539,04
metsatööstusl.	21 120,—	pankade	16 376 954,49
4. Laenud: — Loans and Advances:		teised	4 728 277,02
valitsusele	—	5. Muud passivad — Other Liabilities	23 208 725,84
teistele *)	29 047 971,88		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	3 448 915,21		
6. Muud aktivad — Other Assets	30 345 781,50		
	134 487 907,12		134 487 907,12

Kattevara vahetõõ jooksvate kohustustega: } 44,74%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 740285,60
Includes Ekr. 740,285,60 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

NSVL. NSVL-u tekstiiltööstus. — *The U. S. S. R. Textile Industry.*

„Frankfurter Zeitung“ toob kokkuvõtte NSVL-u tekstiiltööstuse arengu ja praeguse olukorra kohta:

„Pärast maailmasõda kaotas Venemaa oma tähtsamad tekstiiltööstuse piirkonnad. Kuna NSVL-u industrialiseerimisel pandi pearõhku reiva- ja seega rasketööstuse arendamisele, talistis seetõttu tekstiiltööstuse väljaarendamist kapitalipuudus. Tekstiiltööstuse väljaarendamine toimub ajaliselt siilkudumis-, kudumis- ja ketrustööstuses.

Ametlike andmete järgi oleks NSVL-u tekstiilindustrialiseerimine pärast kolmanda viisaastaku lõppu praktiliselt lõpetatud. Kuid siin ei tohi unustada, et senini on tekstiiltööstustoodang kohandatud kodumaise rahvastiku vajadusile, mis võrreldes muude kultuurriigega on väga madal. Tekstiiltööstustoodang elaniku kohta oli NSVL-us 16 m puuvillakangast ja 0,6 m villa kangast. Ühendriigis olid need arvud vastavalt 58 ja 2,8, Inglises 60 ja 7,4, Prantsuses 31 m puuvillakangast ja Jaapanis 57 m puuvillakangast.

Kui NSVL-us töötajate sissetulek kasvab 1,8-kordselt, nagu nähtud ette viisaastaku kavas ning kui urbaniseerimisprotsess kestab, kasvab ka kindlasti nõudmine tekstiilisaaduste järele, mis omakorda teeb vajalikuks tekstiilindustrialiseerimise jätkamise.

Umbes $\frac{1}{5}$ NSVL-u tekstiiltehasest tegeleb puuvilla töötlemisega. 1936. a. töötas puuvillatööstuses 467 000 töölist ning 38 000 inseneri ja ametnikku, nii et töötajate arvu kogu tekstiiltööstuses võis hinnata umbkaudu 625.—650 000 inimesele. 1933. a., s. o. suurima depressiooni ajal, töötas aga Saksa (endine riigiala) tekstiiltööstuses 857 396 inimest.

1928. a. evis NSVL-u puuvillatööstus 6 945 000 väärtust ning Saksa 11 825 000; 1936. a. kohta on need arvud vastavalt 9 500 000 ja 10 882 000. 1939. a.-ks tõusis NSVL-us nende arv 10 350 000, neist 9 350 000 poolväärtust.

Kangastelgi oli 1930. a. NSVL-u puu-

villatööstuses 159 100 000 ja Saksa omas 219 992 000; 1936. a. olid need arvud vastavalt 216 000 000 ja 211 585 000. Seega saab NSVL-u puuvillatööstust suuruselt võrrelda Saksa omaga. Võrrelda ei saa aga neid varustuse mihuselt. Ametlike andmete järgi oli 1934. a. 90% kõigist puuvillatööstuses töötavaist kudumismasinaist seatud üles juba enne 1910. a., ning umbes 40% kõigist kudumismasinaist oli üle 40 a. vanad. See on tingitud osalt sellest, et NSVL-u töötamismasinate-tööstus ei evi veel kogemusi tekstiilmasinat ehitamise alal. Veel üheks erinevuseks NSVL-u ja Saksa tekstiiltööstuste vahel on nende mihus, mille suhtes on NSVL-us veel palju teha.

NSVL-u puuvillakangatoodang on olnud järgmine (milj. m): 1913. a. — 1 625, 1923. a. — 691, 1925. a. — 1 638, 1929. a. 3 133, 1932. a. — 2 720 ja 1937. a. — 3 450, 1942. a. toodanguks on nähtud ette 4 900 m, mis on väiksem kui viisaastaku kavas ettenähtud norm 1937. a. jaoks, mis oli 5 100 m.

Villatööstuses oli 1934. a. installeeritud kokku 434 000 väärtust, sellest 259 000 kraasitud lõnga väärtust ja 175 000 kammgarnlõnga väärtust. Võrdluseks võib nimetada, et Saksa (vana riigiala) tekstiiltööstuses oli 1937. a. tegevuses 2 061 000 kraasitud lõnga väärtust ja 2 653 595 kammgarnlõnga-väärtust. Seega on NSVL-u villaketramistööstus jäänud tublisti maha Saksa omast. Sama kehtib ka villakudumistööstuse kohta. Villakangastelgede arv ulatus 1934. a. 11 917-le, kuna Saksas oli see arv 1936. a. 67 071. Pealegi on suur osa neist vananenud ja vajavad uuendamist. NSVL-u villatööstuse reaaltsivselt väike areng on seda tähelepanuväärsem, et villaartiklite tarvitus juba kliimatingimusilt on NSVL-us palju kaaluvam kui Saksas. Suurem osa tarvitatavaist villaartikleist valmistatakse praegu ikka veel kodutööstuses.

Villase lõnga toodang ulatus NSVL-us 1935. a. 65 000 tn, kuna aga Saksa toodang oli 1937. a. ümmarguselt 170 200 tn. Villa-

kangatoodang on olnud järgmine: (milj. m): 1913. a. — 95, 1923. a. — 29, 1928. a. — 98, 1932. a. — 97, 1937. a. — 105, 1938. a. — 113; 1942. a. toodanguks on nähtud ette 177, mis on väiksem kui teises viisaastaku kavvas ettenähtud norm 1937. a. jaoks, mis oli 220 m.

Linavärtnate arv oli NSVL-us 1936. a. 372 000, linakangastelgede arv 1930. a. 13 600. Saksas oli 1937. a. linavärtnate arv 272 000 ja linakangastelgede oma — 32 150. NSVL-u linallõngatoodang oli 1913. a. 39 500 tn, 1932. a. — 54 000 tn ja 1937. a. juba 96 000 tn. (Saksas 24 147 tn). Linase riide

toodang tõusis 119 milj. m² 1932. a. 300 milj. m² 1937. a.

NSVL-u siiditööstus tõstis oma toodangu 16,5 milj. m (kangalt 1930. a. 50,6 milj. m kangale 1936. a. ja umbes 60 milj. m 1937. a.

Viimaseil aastail kasvab pidevalt silm- kudumistööstuse tähtsus. 1930. a. oli silm- kudumistoodete osatähtsus tekstiiltööstuse kogutoodangus ainult 7%, 1934. a. oli see juba 12,5% ning hiljem on see tõusnud veelgi. NSVL-u silm- kudumistööstuse masinate seis koosnes 1934. a. 261 700 vater-värtnast ja 325 400 mulle-värtnast; hiljem on astu- nud tegevusse mitmed uued vabrikud.

INGLISE. Briti-Prantsuse majanduskokkulepe. — *British-French Economic Agreement.*

4. XII 39 sõlmitud Briti-Prantsuse majanduskokkuleppe olulisemaks tähtsuseks on nendevaheliste valutaraskuste kaotamine. Praegune kurs 1 £ = 176½ fr. säilibatakse ja lepinglased võivad selle alusel osta teineteise valuutat.

Muiks tähtsamaiks punktideks on, et kumbki partner ei tarvitse teha kullaülekan- deid vastaspoolele; mõlemad kontrollivad sa- geli oma kulla- ja valuutatagavaru ning osi- tavad omavahel kullas ja dollareis tehtud kul- lused; kumbki ei tee välislaenu ega krediite ilma teise nõusolekuta. Lühidalt, lepinglased

omavad ühise välisvaluuta-tagavara, mida Washingtoni Federal Reserve Board hindab 7,400 milj. dol. kullas, dollareis ja turustata- vais Ameerika väärtpapereis. Ühistes huvides tehtud kulutused, nagu rahalise toetuse and- mine teisile riigele ja Poola liitlase sõjaväge- de ülalpidamine, ositatakse poolte vahel vas- tavalt nende jõukusele; üldiselt tasub Prant- suse neist 40% ja Briti — 60%. Kumbki partner ei tee uusi kitsendusi teise poolt sisse- veetavate kaupade suhtes protektsiooni või va- luuta pärast.

Elatusmaksumuse tõus Inglises. — *Cost of Living Rises in Gr. Britain.*

Sõja algusest arvates on elatusmaksumuse indeks tõusnud 18 punkti ehk 11½%. Töö ja rahvusliku teenistuse ministeeriumi teatel 1. det. oli see indeks 73% kõrgem 1914. a. juuli

tasemest ja 1939. a. 1. nov. võrreldes näitas tõusu 4 punkti ehk 2½%. Eriti märgatav on toitainete kallinemine; peale-selle on kõige enam tõusnud hinnas rõivastus, süsi ja gaas.

ŠVEITS.

Sisseveoload tekstiiltoorainete kohta Šveitsis.

Licenses for Imports of Textile Raw Materials in Switzerland.

Šveitsi majandusdepartemangu määrusega 20. det. pandi kehtima sisseveolubade nõue arvates 1. I s. a. ka suurema osa tekstiiltoor- ainete kohta, eriti lina, puuvilla, siidi-koo- konite, villa ja teatavate kunstkiudude (Sta- pelfaser) kohta.

Sisseveolubade väljaandmist nende saadus- te kohta toimetab Šveitsi tekstiil-sündikaat Zü- richis, ja neid lubasid antakse ainult sündi- kaadi enda liikmeile. Sündikaadil on õigus võtta maksu sisseveolubade väljaandmise eest maksimaalselt kuni 0,5% faktuurasummast.

LÄTI. Tulumaksu laekumine 1939. a. Lätis. — *Latvian Income Tax Receipts in 1939.*

1939. a. tulumaksu, mida võeti 1938. a. tu- lu alusel, laekus 22,5 milj. lat. 23 865 maksu-

maksja juures. 1938. a. tulumaksu laekus seevastu 29 500 maksualuse juures 21,9 milj.

lat. Maksumaksjate arvu suurenedes ca 5000 võrra suurenes sissetulek tulumaksust vaid 0,6 milj. lat. Tulumaksu laekus kõige enam

Riia linnas, nimelt 17,5 milj. lat. 17,4 milj. lat. vastu 1938. Nimetatud ajavahemikul suurenes tulumaksu maksnute arv 3000 võrra.

Importkaubanduse korraldamine Lätis. — *Organisation of the Import Trade in Latvia.*

1. I 40 tõi Läti importkaubanduse korralduses põhjanevaid muudatusi. Litsentsisüsteem ei kehti enam ainult kaupade, vaid ka kaupmeeste kohta. Enam ei saa importida iga äriees, vaid seda võivad nüüdsest peale teha ainult autoriteetsed importörid, kes on saanud vastava loa kaubandus-tööstusosakonnalt. Osakond ei anna luba igale soovivaldajale, vaid ainult neile, kes on osutanud ärimehelikkude soliidisust, arusaamist üldsuse huvides jne. Luba antakse kalendriaastaks, kuid kaubandus-tööstusministril on õigus võtta luba enne tähtaega ära, kui äriemehe tegevus ei ole kooskõlas kutseliste aususmõistega. Sellest üldkorraldusest on tehtud erand kaupade suhtes, millised on sisseveol litsentsivabad, nagu: raamatud, noodid, ajakirjad ja reklaamid (arvatud välja kinodele). Samuti lastakse sisse erakorralisil juhtudel ja ainult ministri nõusolekul välismaalt isiklikuks tarvituseks antud tellimused.

Kõik importkaubad käivad erilise maksustamise alla. Iga importör maksab isikliku loaeest 500 lat. Impordi teostamisel maksab ta täiendavalt 5% faktuuraväärtusest. Kuid esmajärgu tarbaineilt võetakse maksu alandatud määral, 2—3%, vastavalt kodumaise toodangu kaitse vajadusele. Nii kuuluvad 2%-se maksustamise alla, näit., järgmised kaubad: loomatoit, kivisüsi, põlevkivi, nafta, petrooleum, põlevkiviõli, väetisained, toorraud ja teras. 3+3%-se maksustamise alla kuuluvad kaubad, millised suuremal määral võistlevad sisemaise toodanguga, nagu: kala-, eriloomade ja kondirasvad; toornahad, tekstiilkunstiivid, lina ja linane lõng jne. Kaubad, nagu: kivi- ja meresool, bensiin, gaasiõli, puuvill ja metallkaubad, on võetud sellesse kategooriasse, arvestades nende alade erilist tulutoovust siseturul, sest ühes maksustamisega ei taheta lubada hindade tõusu.

Laekuvaist importmaksudest läheb 35% riigikaitsefondi, muu osa riigitulude arvele.

Läti eksportkaubanduse korraldamine. — *Latvian Export Trade Regulations.*

Kaubandus-tööstusministeerium avaldas äride nimekirja, millised on õigustatud metsa- ja metsamaterjali ekspordiks. Nimestik sisaldab ka firmasid, millised on õigustatud ajama komisjoni-äri väljaveol ja transiidil. Seejuures on firmad ositatud erialade järgi. Kõigi assortimentide väljaveoks on autoriseeritud 9 firmat, 18 firmat samuti kõigi assortimentide väljaveoks, arvatud välja

ainult kastilauad. Kastilaudade väljaveo õigus on reserveeritud 4 firmale, vineeri ekspordil 7 firmat. Üldse on ekspordiks antud luba 44 firmale, komisjoni alal tegutsemiseks — 33 firmale. Transiidi alal töötab ainult 4 Riia firmat.

Sellest nähtub, et metsaekspordil ei ole tsentraliseeritud, sest firmade arv on siiski kaunis suur.

Põllutööliste küsimuse korraldamine Lätis. — *Latvian Farm Labour Problems.*

Põllutööliste küsimuse korraldamine Lätis on praegu väga akuutne. 40 000 välismaalasist-poolakaist ja valgevenelasist on pooled juba lahkuinud. Ešelonide saatmine lõpeb 1. veebruaril. Üksikute ärasõit on seotud suurte formaalsustega, mistõttu teatav osa neist peaks ikkagi jääma maha.

Sakslaste äraminekuga arvatakse maatööliste arvu vähenemist 5 000 võrra. Maalt lin-

nadese siirdumise takistamiseks tarvituselevõetud abinõud töösentraali kaudu on jätnud maale edasi umb. 3000 isikut. Linnade puhastamine hilisemalt sinnaasunud tööjõududest on andnud samasuguse tulemuse. Kuid see on kõik veel vähe. Praegu kaalutakse vabatahtliku töö organiseerimist, jõudeolevate isikute tööerakendamist, põllutöö mehhaniseerimist jne. Küsimus on igatahes väga tõsine.

LEEDU.**Leedu väliskaubandus 11 kuul 1939. a.***Lithuanian Foreign Trade in the First Eleven Months of 1939.*

Leedu väljavedu 1939. a. kuni detsembrini oli 27 milj. litti ehk 14% väiksem kui 1938. a. samal ajal. Sissevedu moodustas aga 48 milj. litti ehk 30% vähem kui 1938. a. samal ajal, s. o. 11 kuu jooksul.

1939. a. algul arenes Leedu väliskaubandus normaalselt ja näitas selget tõusutendentsi. Märtsis aga, Klaipedamaa kaotusega, hakkas Leedu väliskaubanduses sisse- ja väljavedu tugevasti langema. See oli tingitud peamiselt transpordivõimaluste äralangemise tõttu Klaipeda sadama kaudu. Maist alates hakkas väliskaubandus taas tõusma, kuna avanes uusi transpordivõimalusi. Euroopas tekkinud sõjaolukord on Leedu väliskaubanduse viinud õige tubliski ta-

gasi. Väliskaubanduses on praegu märgata paranemistendentsi.

Leedu eksport ja import milj. lit.*Lithuanian Exports and Imports, in Mill. Lits.*

	1939		1938	
	Eksport	Import	Eksport	Import
Jaanuvar . .	19,0	18,1	16,2	16,7
Veebruar . .	21,4	14,0	18,6	14,3
Märts . . .	17,8	15,3	20,8	18,7
Aprill . . .	14,9	9,6	19,4	20,6
Mai	15,9	17,2	17,8	18,3
Juuni . . .	18,4	18,4	23,3	20,3
Juuli . . .	17,2	17,4	21,4	19,7
August . .	20,1	17,6	18,4	18,8
September .	9,7	11,0	19,2	17,2
Oktoober .	14,4	8,7	19,5	19,7
November .	16,6	9,1	17,8	20,1
K o k k u	185,4	156,4	212,4	204,4

Ehitusmaterjaliga kauplemine Leedus kontrolli alla.*Lithuania Regulates Sales of Building Materials.*

Ehitusinspektsioon Leedus avaldas hiljuti määruse, mille järgi ehitusmaterjalidega kauplemine Leedus seatakse kontrolli alla. Kontroll puudutaks järgmisi ehitusmaterjale: mitmesugused rauasordid, naelad, plekk, tinatorud, tina (lehtedes ja plaatides), tulekindlad telliskivid, krohviliubi, klaas (kuni 3 mm tahvlid), traat elektriseadmeiks, tsement, asfalt,

katusekatmismaterjal, ja teised eritnimetatud materjalid ehitusotstarbeks. Riigiasutised, omavalitsused ja eraisikud peavad kuni 20. I s. a. registreerima kõik omad ehitusmaterjalide tagavarad. Kõigi nende ehitusmaterjalide müük on võimalik ainult ehitusinspektori või tema poolt selleks volitatud eriametniku loal.

Leedu ostud NSVL-st. — Lithuanian Purchases from U. S. S. R.

Põllumajanduskooperatiivide keskühing „Lietukis“ on k. a. ostnud NSVL-st mitmesuguseid kaupu järgmiselt: 5 400 tn. tsementi, 3 000 tn. rauda, 160 000 m² akn klaasi, 39 000 tn. soola, 15 500 tn. petroleumi, 15 500 tn.

gasoliini, 3 100 tn. bensini, 1,5 milj. lit. eest põllutöomasinaid, 250 000 lit. eest õmblusmasinaid ja 50 000 tn. superfosfaati. „Lietukise“ poolt tehtud ostud ulatuvad ca 16 milj. lit.

Tugev hindade tõus heeringaturul Leedus. — Herring Prices Rise in Lithuania.

Raskenenud transpordiolude tõttu on heeringate import Leetu muutunud peagu tähtsusetuks. Sellega seoses on, näit., tõusnud hee-

ringate jaemüügi hinnad ligi 200%. 1938. a. importis Leedu, peamiselt Inglisest, 13 775,5 tn. heeringaid 3 916 400 lit. väärtuses.

Leedu riigi tulud ja kulud 1939. a. 9 kuu jooksul.*Lithuanian State Income and Expenditures for Nine Months of 1939.*

Riigitulud esimese 9 kuu jooksul moodustasid 225,8 milj. lit. (e. a. samal ajavahe-
mikul 239,9 milj. lit.). Seega on m. a. laekunud tulusid 5,9% vähem kui e. a.

Riigikulud moodustasid 1939. a. 9 kuu

jooksul 243,8 milj. lit. (1938. a. samal ajal 257,1 milj. lit.). Korralisi kulusid oli 182,1 milj. lit. (1938. a. 191,1 milj. lit.) ja erakorralisi kulusid 61,6 milj. lit. (1938. a. 65,9 milj. lit.).